

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,

शासन निर्णय क्र. जलसं १००८/प्र. क्र. ६६/जल-८,

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक : २० डिसेंबर, २००८.

वाचा : १) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. सामासु-१०००८/प्र.क्र.४१/जल-२०,
दिनांक २१ मे २००८,

२) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. सामासु-१००८/प्र.क्र.६४/जल-२०,
दिनांक २२ ऑगस्ट २००८.

३) संचालक (मृदसंधारण) पुणे यांचे पत्र क्र. मृदस/एसएनएन अं पंजी/ ४३९८/मृद-१/२००८, दि. ८ डिसेंबर, २००८.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने स्थापन केलेल्या नॅशनल रेनफेड एरिया अथॉरिटी (NRAA) मार्फत पाणलोट विकास प्रकल्पाकरिता साप्ताहिक मार्गदर्शक सूचना २००८ (Guidelines for Watershed Development Project 2008) निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार सर्व संबंधित केंद्रीय मंत्रालयांमार्फत दि.१ एप्रिल २००८ पासून मंजूर होणा-या पाणलोट प्रकल्पाकरिता या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ लागू झाल्या आहेत. या मार्गदर्शक सूचनांनुसार १ एप्रिल २००८ पासून नव्याने मंजूर होणा-या पाणलोट प्रकल्पाचे काम पाहण्यासाठी सचिव (जलसंधारण) यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय नोडल यंत्रणा (स्टेट लेव्हर नोडल एजन्सी) व जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय पाणलोट विकास यंत्रणा (District Watershed Development Unit) स्थापन करण्यास वर नमूद दिनांक २१ मे २००८ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्य नोडल संस्था नोंदणीकृत करणे आवश्यक असल्याने वर नमूद दिनांक २२ ऑगस्ट २००८ च्या शासन निर्णयान्वये सदर संस्था "वसुंधरा राज्यस्तरीय पाणलोट विकास नोडल एजन्सी" या नावाने नोंदणीकृत करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर संस्था दिनांक ५ डिसेंबर २००८ रोजी वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा या नावाने सोसायटी रजिस्ट्रेशन अँड अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आली आहे.

वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा या संस्थेकरिता सचिव (जलसंधारण) यांच्या अध्यक्षतेखाली कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सामाईक मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे प्रत्येक जिल्ह्याच्या पर्सपेक्टिव्ह प्लॅन (perspective plan) जिल्हा पाणलोट विकास युनिटमार्फत राज्यस्तरीय यंत्रणेकडे सादर करावयाचा असून त्याआधारे केंद्र शासनाने निधी मंजूरीकरिता प्रस्ताव सादर करावयाचा आहे. मार्गदर्शक सूचनांमध्ये याबाबत केंद्र शासनाने कोणतीही कार्यपद्धती ठरवून दिलेली नाही. त्यामुळे पर्सपेक्टिव्ह प्लॅन तयार करताना विचारात घ्यावयाच्या बाबी व कार्यपद्धती याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निश्चित करण्यासाठी कोअर ग्रुप स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ नुसार प्रत्येक जिल्ह्याच्या पाणलोट विकासाचा पर्सपेक्टिव्ह प्लॅन (perspective plan) तयार करताना विचारात घ्यावयाच्या बाबी व कार्यपद्धती निश्चित करणे. मार्गदर्शक सूचना तयार करण्याकरिता कोअरग्रुप (core group) स्थापन करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. ह्या कोअरग्रुपची रचना सचिव (जलसंधारण) यांचे अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे राहिल:-

१) सचिव (जलसंधारण)	अध्यक्ष
२) संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन), पुणे	सदस्य
३) मुख्य वनसंरक्षक, नागपूर	सदस्य
४) आयुक्त, पशुसंवर्धन, पुणे	सदस्य
५) डॉ. रामचंद्रन, एनआरएए, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
६) श्री.राजन पवार, सहयोगी प्राध्यापक, मराठा, पुणे	सदस्य

२. पाणलोट विकासाकरिता सामाईक मार्गदर्शक सूचनाच्या आधारे खालील मुद्द्याबाबत कार्यवाही करण्यासाठी निश्चित कार्यपद्धती विकसित करण्याची मुख्य जबाबदारी कोअरग्रुपची राहिल:-

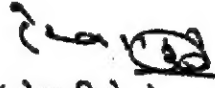
- १) जिल्हा प्रकल्प आराखडा तयार करणे
- २) सनियंत्रण व मूल्यमापन कार्यपद्धती
- ३) प्रशिक्षण व अन्य बाबींसाठी स्वयंसेवी संस्थांच्या निवडीचे निकष ठरविणे
- ४) राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय यंत्रणांसाठी योग्य व उचित मनुष्यबळ नियुक्ती

३. या समितीस बैठकीकरीता संबंधित अधिकारी अथवा संस्था यांना आमंत्रित करण्याची मुभा राहिल.

४. कोअर ग्रुपने तयार केलेल्या कार्यपद्धतीबाबत अंतिम मान्यतेचे अधिकार पूर्वीप्रमाणेच राज्यस्तरीय वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणेचे (SLNA) राहिल. हा शासन निर्णय केंद्र शासनाचे सामाईक मार्गदर्शक सूचनास अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २००८१२२०१७०४४०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(रेखा भिडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,
मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा.मंत्री, जलसंधारण, यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री, जलसंधारण, यांचे खाजगी सचिव
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषद,
मा.प्रमुख मार्गदर्शक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषद,
मा.मुख्य सचिव, यांचे सहसचिव
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
अपर मुख्य सचिव (वने)
प्रधान सचिव (नियोजन)
प्रधान सचिव (कृषि)
प्रधान सचिव (पाणीपुरवठा व स्वच्छता)
सचिव (पदुम)
सचिव (जलसंधारण)
सचिव (ग्रामविकास)
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिध्दी करिता),
महासंचालक, कै.वसंतराव नाईक स्वावलंबन मिशन
महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी, यशदा पुणे.
राज्य प्रमुख, एन्.आय्.सी, मुंबई

एच-२४६६-१३

संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 संचालक, धूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,
 संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई,
 संचालक, महाराष्ट्र सूदूर संवेदन केंद्र, नागपूर
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व ठपायुक्त (विकास)
 मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
 सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
 सर्व अधीक्षक अभियंता, लघु पाटबंधारे, (स्थानिक स्तर)
 सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
 सर्व अधीक्षक कृषि अधिकारी,
 सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण कृषि,
 सर्व मुख्य वनसंरक्षक/सर्व उपवनसंरक्षक
 सर्व विभागीय वनसंरक्षक/सर्व विभागीय मृदसंधारण अधिकारी,
 सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
 सर्व सदस्य, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषद
 महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग,
 सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 निवड नस्ती/जल-८